

5RE403: Téma: Kultura, památková péče

Kultura, památková péče

– statky:

- **veřejné:**
 - národní
 - lokální a regionální
 - řízená produkce
 - spotřeba
 - automatická
 - falultativní

+ pozitivní externality

- **soukromé → neřízená produkce**

Ekonom. hodnota – vzácnost a užitná hodnota

→ **kulturní politika státu**

- nezávislé umělecké rady
- finanční podpora

Typy organizací:

- **veřejnoprávní** – org. složky, P.O. (+ OPS)
 - státní
 - nestátní (založené územní samosprávou)
- **soukromoprávní** – s.r.o., OPS, nadace atd.

→ **Financování – zdroje - veřejné, soukromé;**

→ **nenávrat., návratné**

Soukromé zdroje:

- vlastní kapitál, uživatelské poplatky, dary
- úvěry (od bank), půjčky

Veřejné zdroje – dotace, příspěvky + granty:

- **SR – kap. MK → ústř. P.O.**
 - **9 stát. věd. knihoven,**
 - **Nár. knihovna**
 - **ND, NM, NG**
 - **ústavy pam. péče**
- **SFK ČR, SFČK**
- **z územních rozpočtů**
- **z EU** (např. strukturální fondy – zejm. ESF)

Veřejnoprávní organizace – zdroje financování:

- vlastní příjmy - uživatelské poplatky,
 - z “podnikání”
- z rozpočtové soustavy - dotace, příspěvky (na provoz, na investice), granty
- dary
- návratné - výjimečně

Státní fond kultury

- státní mimorozpočtový fond; právnická osoba zřizovaná MK, v čele je ministr kultury
- **zdroje:**
 - výnosy z majetkových účastí ČR na podnikání PO v kultuře
 - dotace ze státního rozpočtu
 - výnosy z cenných papírů
 - úroky plynoucí z návratných finančních výpomocí a jejich splátky
 - výnosy z veřejných loterií organizovaných Fondem
 - 50 % výnosů z nájmu movitých i nemovitých KP, s kterými hospodaří správce Fondu
 - výnosy z pohlednic, plakátů a dalších tisků vydaných Fondem
 - a další
- o čerpání finančních prostředků rozhoduje Rada Fondu
- **čerpání:**
 - ve formě účelových dotací
 - půjček nebo návratných finančních výpomocí:
 - pouze pro FO nebo PO se sídlem nebo bydlištěm na území ČR: v oblasti péči o památky v projektech se snahou o získání, obnovu a udržení KP a sbírkových předmětů, na propagaci české kultury v zahraničí, na ediční počiny, na výstavní a přednáškovou činnost a další projekty v oblasti kultury

Nejmenší objem ze státních mimorozpočtových fondů; minimální vliv

Státní fond české kinematografie

Zdroje: dotace ze SR; příjmy z prodaných vstupenek (á 1 Kč)

Čerpání: poskytované dotace na tvorbu českých filmů → grantová politika

Památková péče –finanční podpory

➤ přímo ze SR:

- z rozpočt kap. MK - financování NPÚ a dotačních programů záchrany, obnovy a ochrany kulturních památek (mimo jednotlivé programy vyhlášené MK); vlastník památky může žádat (neexistují přesná pravidla) → spíše mimořádný způsob financování

→ programy MK:

- Program záchrany archit. dědictví
- Havárie střech památek (havar. prog.)
- Program restaur. mov. kult. památek
- Program regenerace měst. památk. rezervací a měst. památk. zón → záchrana, zabezpečení a zachování hodnoty dané KP (ne: pro modernizaci a práce incest. charakteru; když již byly na stejnou akci obnovy čerpány účel. prostř. z jiných programů MK - fin. prostř. poskytované z rozp. kap. MK na KP v majetku města, kraje, církví a jiných PO a FO - nutná finanční spoluúčast vlastníka a města, ve kterém se MPR nebo MPZ nachází

- Péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny
- Program záchrany architektonického dědictví
- Podpora záchrany archeologických výzkumů
- Program záchrany architektonického dědictví
- Program podpory pro památky UNESCO – max. 70 % z celk. nákladů projektu – příjemce povinen odevzdat závěrečnou zprávu a vyúčtování poskytnuté dotace na MK nejpozději do 15. 1. v roce násl. po roce poskytnutí dotace; příjemce dotace může v daném kalendářním roce žádat o příspěvky na danou památku i z jiných programů MK

→ **Podpora obnovy kulturních památek prostř. rozpočtu obcí s rozšířenou působností** - pro užití neinvestičních prostředků z rozp. kap. MK, stanovených pro program Podpora obnovy kulturních památek prostř. obcí s rozš. působ. č. j. 18909/2008 ze dne 31. 12. 2008 (viz Zásady MK) - přidělování finan. prostř. ROP

→ **Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví**- fin. prostř.určeny pro muzea, galerie, NPÚ, popř. další subjekty hospodařící se sbírkami muzejní povahy, resp. tyto památky spravují;

→ **5 částí:**

- A: Zabezpečení objektů - uložena movitá kulturní dědictví, pomocí zabezpečovacích systémů, popř. mechan. zábranami apod.
- B: Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví
- C: Výkupy předmětů kultur. hodnoty mimoř. významu (pro muzea, galerie, hrady, zámky...)
- D: Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí (pro vybavení a zkvalitnění pracovišť restaurátorství, konzervátorství památek a míst sloužících pro jejich uložení apod.)
- E: Právní pomoc v zahraničí v případě odcizení nebo nezákonného vyvezení KP

→ **další programy MK** – vyhlašovány na přísl. kalendářní rok

Finanční podpory - další ministerstva:

→ MMR) → prostř. programu Podpora obnovy venkova

→ MZ v rámci Programu rozvoje venkova

→ Ministerstvo životního prostředí

→ MF prostř. akcí financovaných s rozhodnutím PS ČR a Vlády ČR - které nespádají do jiných programů ze SR → dotace na pořízení, zhodnocení či údržbu majetku ve vlastnictví ČR, kraje, obce nebo neziskové organizace – předpoklad: fin. spoluúčast vlastníka (aktualizace: viz www:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_programy_reprodukce_35203.html)

a další ministerstva

Další podpory:

- **z rozpočtů územní samosprávy (obce, kraje),**

- **z regionálních fondů EU**
- **z tematických fondů EU**
- **z integrovaných fondů EU**
- **z komunitárních programů EU**
- **z fondů evropské územní spolupráce**
- **z tzv. Norských fondů (FM EHP/Norsko)**
 - max. 60 % celk. nákladů projektu, u projektů spolu. z veř. prostř limit zvýšen na 85 %.; ne k fin.projektů financovaných ze strukturálních fondů
 - **z tzv. Švýcarských fondů** (na zákl. Rámcové dohody mezi Vládou ČR a Švýcarskou federální radou ve věci implementace Programu švýcarsko – české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšíření Evropské unie) – max. 60 % celk. oprávněných nákladů projektu, u projektů spolufinanc. z veřejných zdrojů max.85 %

→ 8 prior.oblastí – pro kulturu:

- 1. Uchování evropského kulturního bohatství:
- Ochrana a obnova nemovitého kulturního dědictví
- Zlepšení péče a ochrana o nemovité kulturní dědictví
- Obnova historických městských území a historických území v regionech
- Obnova historického a kulturního dědictví v regionech
- Odstraňování starých ekologických zátěží na pozemcích menšího rozsahu ve městech a obcích (brownfield)
- (další jsou:
- 2. Ochrana životního prostředí
- 3. Rozvoj lidských zdrojů
- 4. Zdravotnictví a péče o dítě
- 5. Podpora udržitelného rozvoje
- 6. Vědecký výzkum a vývoj
- 7. Implementace Schengenského acquis a posilování justice

➤ 8. Technická pomoc)

→ Odpovědný orgán MF ČR – zabezpečuje celkové řízení

→ **Ze strukturálních fondů EU:**

→ v rámci některých **operačních programů** (OP

Integrovaný operační program (IOP) – podporované aktivity v rámci Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví – projekty zaměřené na vytváření a zefektivnění národních metodických center v oblasti kulturního dědictví s celost. působností, zabezpečující identifikaci, dokumentaci a propagaci kulturního dědictví v ČR a jejich využití; realizace vzorových projektů obnovy na nejvýznamnějších nemovitých národních památkách; zkvalitňování infrastruktury v oblasti moderních kulturních služeb s vyšší přidanou hodnotou

Další zdroje:

→ **fin.prostředky z nadací, nadačních fondů nebo jiných neziskových organizací působících v ČR nebo na celosvětové úrovni** – např. v ČR v oblasti památkové péče - Nadace VIA, Nadace občanského fóra, Nadace českých památek, Nadace Český barok a další – většinou podpora drobných součástí památkového fondu (kapličky boží muka apod.)

→ **sponzorské dary z podnikatel. sektoru**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

